

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИИЧКИ ТУРИЗМНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИ ТАЪМИНЛАШ
ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

етим болалар, кам таъминланган оилалар фарзандлари, ногиронлиги бўлган шахслар учун уларнинг умумий сонидан камда 20 фоизи қамраб олиниши таъминланган ҳолда – хайрия маблағлари, шунингдек, ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетни кўрсаткичларида назарда тутилган маблағлар ҳисобидан;

пенсияерлар ҳамда уруш ва меҳнат фахрийлари учун – ўз маблағлари, Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш “Нуроний” жамғармасининг маблағлари ва хайрия маблағлари ҳисобидан;

фаол хотин-қизлар учун – ўз маблағлари, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси маблағлари, “Маҳалла” хайрия жамоат фонди маблағлари ва хайрия маблағлари ҳисобидан;

маҳалла фаоллари ва ёш оилалар учун – ўз маблағлари, “Маҳалла” хайрия жамоат фонди маблағлари ҳисобидан тенглик асосида қўлланади.

Мазкур Дастурда иштирок этиш ихтиёрий эканлиги белгилаб қўйилсин.

6. Давлат органлари ва бошқа ташкилотлар раҳбарлари-га:

жамоавий шартномаларга рағбатлантириш чораси сифатида давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобига ўз ҳодимларининг камда 10 фоизини оила аъзолари билан биргаликда ҳар йили дам олишга (ички туризмга) юборишни назарда тутадиган ҳодимларнинг жамоавий ва оилавий дам олишини ташкил қилиш нормасини киритиш;

ҳодимларга меҳнат қўнунчилиги мувофиқ улар учун қўлай бўлган вақтда саёҳат қилиш ва дам олиш учун таъминотини фойдаланимлай қолган қисми ҳисобидан дам олиш кунлари (отгул) бериш;

Дастур тадбирларини амалга ошириш доирасида ҳар йили 30 декабрдан давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ҳодимлари учун туристик-саёҳат турларини ташкил қилиш жадвалларини тасдиқлаш тасвია этилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси давлат органлари ва бошқа ташкилотларга турхўли саёҳатлари ташкил қилиш учун маҳаллий туроператорлар билан ўзаро ҳамкорлик қилиш, шунингдек, меҳмонхона ва транспорт ташкилотларида ташкил этилган турлар, шу жумладан яшаш ва келиб-кейтиш (учиб бориш) учун имтиёзлар тақдим этиш бўйича тақлифлар юборишда ёрдам кўрсатсин.

8. 2018 йил 10 февралдан бошлаб 3 йил муддатга қуйидаги тартиб жорий этилсин, унга қара:

иш бевуручининг туризм соҳасида фаолият кўрсатиш бўйича лицензияга эга бўлган субъектлардан ҳодимлар ва уларнинг оила аъзолари учун республика бўйлаб туристик йўлланмаларини сотиб олиш харажатлари ҳодимнинг даромади сифатида қўриб чиқилмайди ҳамда уларнинг шахсдан олинмаган фойда солиғини ҳисоблаб чиқишда чегириб қолиниши лозим;

жисмоний шахсларнинг солиққа тортиладиган даромадлари Ўзбекистон Республикаси бўйлаб туристик йўлланмалари туризм соҳасида фаолият кўрсатиш бўйича лицензияга эга бўлган субъектлардан сотиб олишга йўналтирилган харажатлар суммасига қамайтирилади. Бунда туристик йўлланма (айирбошланадиган ваучер), авиа ва темир йўл чипталари, автотранспорт ташкилотларининг хисоб-фактуралари (чипталари) ва жойлаштириш воситалари чеклари тасдиқловчи ҳужжатлар ҳисобланади;

туризм соҳасида фаолият кўрсатадиган субъектларнинг солиқ солинадиган базаси Ўзбекистон туризм бренди ва “Uzbekistan.travel” сайти рекламаси бўлган босма махсулотларини (хариталар, рисоалар, буклетлар, флаерлар ва бошқалар), сувенир ва қадоклаш махсулотларини (сумкалар, пакетлар, мактаб дафтарлари, ёрликлар, ғилофлар, кийим-кечаклардаги ва ошхона анжонларидаги ёзувлар) тайёрлаш ва чоп этишга йўналтириладиган харажатлар суммасига қамайтирилади.

9. Тижорат банкларида Ўзбекистон Республикаси фуқароларига туризм соҳасида фаолият кўрсатиш бўйича лицензияга эга бўлган субъектлардан Ўзбекистон Республикаси бўйлаб сайёҳлик турларини сотиб олиш учун 10 миллион сўмгача истеъмол кредитларини ажратиш ва кредитни иш ҳақи ҳисобидан қоплаш имкониятини бериш тасвია этилсин.

**“Пойтахт” бизнес марказида
Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт
вазирлиги томонидан “Давлат ва
хусусий шериклик тўғрисида”ги
Ўзбекистон Республикаси қонуни
лойиҳасига бағишланган давра суҳбати
бўлиб ўтди.**

ЯНГИ ҚОНУН ЛОЙИХАСИ
МУҲОКАМАДА

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати, Вазирлар Маҳкамаси, тегишли вазирликлар ва идоралар масъул ҳодимлари, БМТ Тараққиёт дастури, халқаро молия ташкилотлари вакиллари иштирок этиди.

Ўзбекистон Республикаси иқтисодиёт вазир Б.Хўжаев, Ўзбекистон Республикаси адлия вазирининг ўринбосари Н.Жўраев ва бошқалар Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 – 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харажатлар стратегияси иқтисодиёт доирасида ишлаб чиқилган “Давлат ва хусусий шериклик тўғрисида”ги қонун икки томонлама шериклик шакллари ни кенгайтиришга хизмат қилишини таъкидлади.

Тадбирдан қўланган мақсад иштирокчиларни Иқтисодиёт вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган “Давлат ва хусусий шериклик тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси билан таништириш, қонун лойиҳасининг асосий қондалари бўйича иштирокчилар билан фикр алмашиш, шунингдек, Ўзбекистондаги давлат ва хусусий шериклик тажриба лойиҳаларини амалга оширишдан иборат.

Қонун лойиҳасида давлат ва хусусий шериклик тушунчаси, вазифалари ва асосий йўналишлари, мазкур шериклик иштирокчилари доираси, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, ушбу шериклик лойиҳалари доирасида амалга ошириладиган устувор вазифалар белгилаб берилган.

Давра суҳбатда ҳамкорлик лойиҳаларини амалга оширишнинг самарали механизмларини яратиш масаласи муҳокама қилинди. Хусусан, давлат ва хусусий шериклик стратегиясини ишлаб чиқиш, мазкур соҳадаги лойиҳаларни рағбатлантириш ва мониторинг қилиш учун масъул органни аниқлаш зарурилги қайд этилди.

Ўзбекистон Республикасида давлат ва хусусий ҳамкорликни ривожлантиришнинг замонавий интеграл ҳуқуқий асосларини шакллантириш жамиятнинг ижтимоий эҳтиёжларини қондириш учун давлат ва хусусий сектор ресурсларидан самарали фойдаланиш имконини беради.

Давра суҳбатда вазирлик ва идоралар вакиллари ўз фикр-мулоҳазалари, тақлифларини билдирди.

**Ш.МАМАТУРОВА,
ЎЗА мухбири**

10. Белгилансинки: туризм объектилари (меъморий ёдгорликлар ва бошқалар) ҳамда инфратузилмаси (меҳмонхоналар ва бошқа жойлаштириш воситалари, туристик йўналишлар ва бошқалар) жойлашган жойларнинг белги-ишоралари ва кўрсаткичларини ўз ичига олган тематик туристик хариталар ададнинг кўпайтириш ва уларни тарқатишга картография ишларини амалга ошириш учун лицензия (рухсатнома) олиниши талаб этилмайди;

туристларга хизмат кўрсатувчи ташкилотлар (давлат музейлари, галерейлар, маданий мерос объектилари ва қўриқланадиган табиий ҳудудлар маъмуриятлари ва бошқалар) ўз фаолиятидан тушадиган тушумларнинг камиди 5 фоизини ўз фаолияти ҳамда тақдим этаётган туризм хизматлари баён этилган реклама-тарқаткиш материалларини ўзбек, рус ва инглиз тилларида тайёрлаш ва ададнинг кўпайтириш учун мажбурий тартибда йўналтиради. Бунда ушбу мақсадларга йўналтирилган харажатлар суммаси бу ташкилотларнинг солиққа тортиладиган базасидан чиқариб ташланади.

11. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси билан келишган ҳолда туризмни ривожлантириш учун юқори салоҳиятга эга туман ва шаҳарларда жойлашган ҳамда асосан муҳандислик коммуникациялар билан таъминланган фойдаланилмаётган ер участкаларини 2-иловага мувофиқ рўйхат бўйича ўз ой муддатда хатловдан ўтказсин ҳамда кейинчалик Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси ҳулосасига асосан ҳар бир ҳудудда умумий майдони камда 20 гектар бўлган 20 та ер участкаси ҳисобидан келиб чиқиб, туризм соҳасидаги лойиҳаларни (меҳмонхоналар, меҳмонхона уйлари, кемпинглар, мотеллар ва бошқа жойлаштириш воситалари, тематик хиббоналар, музейлар, галерейлар ва бошқа иншоотлар қуриш) амалга ошириш мақсадида тадбиркорлик субъектлари ҳамда потенциал инвесторларга тақдим этиш учун ажратсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси томонидан танлаб олинган фойдаланилмаётган ер участкаларида 2018-2022 йилларда туризм инфратузилмасини ташкил этиш доирасидаги харажатлар:

янги лойиҳалар (макетлар)нинг дизайн-эскизларини ишлаб чиқиш учун – бюджетдан ташқари Туризм соҳасини қўллаб-қувватлаш жамғармасининг маблағлари;

муҳандислик-коммуникация тармоқларига уланишга рухсат берувчи ҳужжатларни олиш учун – тегишли туманлар (шаҳарлар) маҳаллий бюджетлари маблағлари ҳисобидан қоплашни белгилаб қўйилсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси:

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ўз ой муддатда туристик йўналишлар, меҳмонхона хизматларини сертифицирлаш ҳамда жойлаштириш воситаларининг жавобгарлик қондаларини сақлаб қолган ҳолда, таширф буюручиларни рўйхатга олиш бўйича махсус электрон автоматлаштирилган дастурда жойлаштириш воситалари орқали хусусий уйларга (хонадонларга) меҳмонларни вақтинчалик рўйхатдан ўтказиш тартибини жорий этсин;

туризм тоифасига оид меҳмонхоналар ва меҳмонхона уйларининг намунавий лойиҳаларини, шу жумладан ҳозирги лойиҳа ташкилотларидан бюджетдан ташқари “Турим” соҳасини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан сотиб олинсин ва кейинчалик ушбу лойиҳаларни туризм инфратузилмаси объектиларини қуриш ташаббусини кўрсатган тадбиркорлик субъектларига бегараз тақдим этсин. Бунда намунавий лойиҳаларни муайян ҳудудга бириктириш Ўзбекистон Республикаси Архитектура ва қурилиш давлат кўмитасининг ҳудудий бўлимларига томонидан бегараз асосда таъминланади.

14. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитасининг ички туризмни янада ривожлантириш ҳамда туризм инфратузилмасини тақомиллаштириш мақсадида ҳудудларда кичик туризм зоналарини ташкил этиш тўғрисидаги тақлифига розилик берилсин.

Белгилансинки, кичик сонаот зоналари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари қондалари кичик туризм зоналарига ҳам таътиб этилади.

Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда 2018

йилнинг 1 июлига қадар тадбиркорлик субъектларига ер участкаларини ажратишнинг соддаштирилган механизмининг жорий этган ҳолда ҳудудларда кичик туризм зоналарини яратиш бўйича тақлифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси билан биргаликда қуйидаги суммалар учун солиқ солинадиган базани қамайтириш тартибини бир ой муддатда тасдиқласин:

100 миллион сўмгача – ҳўжалик юритувчи субъектларнинг 2020 йилнинг 1 январига қадар санитария қондалари, меъёрлари ва гигиена нормативларига мувофиқ келадиган замонавий санитария-гигиена тармоқларини қайта тиклаш, капитал таъмирлаш ва қуришга йўналтирилган харажатлари;

12 миллион сўмгача – ҳар йили 2025 йилнинг 1 январига қадар ҳўжалик юритувчи субъектларнинг санитария қондалари, меъёрлари ва гигиена нормативларига мувофиқ келадиган санитария-гигиена тармоқларини (фаррошлар иш ҳақи, гигиена, тозалаш ва ювиш воситаларини сотиб олиш, коммунал харажатларни тўлаш), туризм инфратузилмаси объектиларини (тарихий ва меъморий ёдгорликлар, музейлар, театрлар, маданият уйлари, умумий овқатланиш пунктлари, хизмат кўрсатиш объектилари, автомобилларга ёқилга қуйиш шохобчалари, автомобиллар учун вақтинча тўхташ жойлари, йўлбўйи инфратузилмасининг сервис хизматлар кўрсатиладиган ҳудудлари, бозорлар, расталар, дўконлар ва одамлар гавжум бўладиган бошқа жойларни) сақлашга йўналтирилган харажатлари.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитасининг ҳулосаси асосида замонавий санитария-гигиена тармоқларини яратиш лойиҳаларини амалга оширадиган тадбиркорлик субъектлари ва потенциал инвесторларга шаҳарлар ва туманларнинг тегишли қисмларида реклама ва ихчам савдо нуқталари учун жойлар тақдим этсин.

16. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси:

манфаатдор вазирлик ва идоралар томонидан Амалий чора-тадбирлар режаси бажарилиши устидан доимий мониторинг;

мониторинг натижалари бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 16 августдаги “2018-2019 йилларда туризм соҳасини ривожлантириш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3217-сон қарори билан ташкил этилган Туризмни ривожлантириш бўйича мувофиқлаштирувчи кенгаши ражалаштирилган чора-тадбирларнинг белгиланган муддатларда сўзсиз бажарилишини таъминлаш мақсадида тегишли қарорларни қабул қилиш учун ҳар чорада тақлифлар киритилишини таъминласин.

17. Туризмни ривожлантириш бўйича мувофиқлаштирувчи кенгаш (А.Арипов):

ушбу қарорда назарда тутилган тадбирларнинг сўзсиз, ўз вақтида ва сифатли бажарилиши устидан доимий ва тизимли назорат ташкил этилишини;

вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар – масъул ижрочилар раҳбарларининг Амалий чора-тадбирлар режасини сўзсиз амалга ошириш борасида улар томонидан қўриқлаётган амалий чоралар ҳақидаги ҳисоботлари ҳар чорада эътибот қилиниши таъминласин.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 сентябрдаги “Тошкент шаҳрида “Эски шаҳар” туризм зонасини барпо этиш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3260-сон қарорига 3-иловага мувофиқ ўзгаришлар киритилсин.

19. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат кўмитаси манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгаришлар ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

20. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.А.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С.Р.Холмуродов ва Туризмни ривожлантириш давлат кўмитасининг раиси А.А.Абдухалимов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ш.МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2018 йил 7 февраль

ИҚТИДОРЛИЛАР ТАНЛОВИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

– Биз шундай дориларомон замонда яшаймизки нафақат хотин-қизлар учун, балки жаннатмакон дёриимизда яшаётган фуқаролар учун, уларнинг фаровон ҳаёти, яшаш тарзи, изланиш, интилишлари, ўқиб, билим олиб юксалиши учун давлатимиз томонидан барча шарт-шароитлар яратилган, – дейди Ўзбекистон иختироچи аёллари уюшмаси раҳбари Карима Норкулова биз билан суҳбатда. – Айниқса хотин-қизларнинг истеъдодини юзага чиқариш, улар учун зарур шарт-шароитларни яратиш борасидаги кенг қамровли ишлар натижасида ҳаётини илм-фанга бағишлаган ва турли соҳаларда изланишлар олиб бораётган аёлларимиз сафи тобора кенгайиб бормоқда. Бу танлов юртимиздаги энг иқтидорли, энг салоҳиятли, билимли аёлларни танлаб олиш билан бирга, жамиятимизда ўз ўрнига эга бўлган хотин-қизларнинг ҳар соҳадаги изланишлари, иштироларини тақомиллаштириш, янгиликлар яратиш борасидаги ишларини қўллаб-қувватлаш ва уларга имкониятлар яратиш беришда яқиндан қўмақ беради.

Бугунги кунда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ҳамда кўмита қоридидаги Иختироچи аёллар уюшмаси аёлларнинг илмий фаолиятини қўллаб-қувватлаш, инновация ишланмаларини амалиётга татбиқ этишга қўмақлашиш, иختирочилик фаолиятини фаоллаштириш, интеллектуал мулк эгаларининг ҳуқуқларини ҳимоялашга доимий эътибор қаратмоқда.

Танловда “Энг яхши иختиро”, “Энг яхши фойдали модель”, “Энг яхши

саноат намунаси”,

“Энг яхши дастур ва маълумотлар базаси”,

“Энг яхши инновацион лойиҳа”, “Энг самарали инновацион лойиҳа” каби 11 та номинация бўйича

ғолиблар аниқланади.

Ғолибликни қўлга

киритган лойиҳа му-

аллифлари билан иш-

ланмаларни амалиёт-

га кенг татбиқ этиш

бўйича мақсадли иш

олиб борилади. Олий

ўқув юртлари, илмий

тадқиқот институтла-

ри, илмий-ишлаб чиқариш марказ-

лари олимлари ва саноат корхона-

ларининг етакчи мутахассислари

иштирокида “устоз-шогирд” тизими

асосидаги ҳамкорлик ишлари янада

кучайтирилади.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмита-

си томонидан юқоридаги ишларни

амалга ошириш ва қўмақлашга

алоҳида эътибор қаратилади. Жум-

ладан махсус ўқувлар, семинарлар,

малака ошириш курслари, маҳорат

سابқлари ташкил этиш кўзда ту-

тилмамоқда.

Тошкентлик Зоҳида Аҳмадхўжае-

ва раҳбарлик қилаётган “Root

extract” компаниясида қизилмия

– Юртимизда хотин-қизларнинг истеъдодини юзага чиқариш, улар учун зарур шарт-шароитларни яратиш борасидаги кенг қамровли ишлар натижасида турли соҳаларда изланишлар олиб бораётган аёлларимиз сафи тобора кенгайиб бормоқда, – дейди “Root extract” компанияси раҳбари Зоҳида Аҳмадхўжаева. – Бу танлов энг билимли, иختирочи, янгилик яратишда ўз касбининг устаси бўлган аёлларимизни танлаб олишда ва уларни қўллаб-қувватлашда яқиндан ёрдам беради.

Танлов учун тақдим этилган лойиҳалар Республика экспортлар кенгаши томонидан қўриб чиқилади, энг муносиб деб топилганлари шу йилнинг 20 февралда “Туркистон” саройида тақдирланади.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Т.Норбоева сўзга чиқди.

Гулчехра ДУРДИЕВА

ЎЗБЕКИСТОН ВА
ТОҶИКИСТОН БОШ
ПРОКУРОРЛАРИ УЧРАШДИ

**Ўзбекистон Республикаси Бош
прокурори О.Муродов Тожикистон
Республикаси Бош прокурори
Ю.Раҳмон бошчилигидаги делегация
аъзолари билан учрашди.**

Меҳмонларга Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг бевосита раҳбарлигида амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш, жиноят қўнунчилигини либераллаштириш, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятини тақомиллаштиришга қаратилган чоралар ҳақида сўзлаб берилди.

Мазкур соҳада олиб борилаётган комплекс чора-тадбирлар доирасида 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харажатлар стратегияси, “Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили” Давлат дастури ва бошқа муҳим ҳужжатлар қабул қилинганлиги таъкидланди.

Ҳуқуқий давлатни шакллантириш, жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш, тадбиркорлик фаолияти учун қўлай шароитлар яратишда прокуратура органларининг тугган ўрни алоҳида қайд этилди.

Аниқ механизмларни жорий қилиш йўли билан терроризм ва диний экстремизмга қарши курашиш ҳамда минтақада хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш самарадорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинди.

Шунингдек, делегация аъзолари Бош прокуратура ҳузуридаги Маҳбурий ижро бюроси ва Ахборот-таҳлил мультимедиа маркази, шунингдек, Бош прокуратуранинг Ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш бошқармаси ҳамда Қўнунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш муаммоларини таҳлил қилиш бошқармаси фаолияти билан таниди.

Тожикистон Республикаси Бош прокурори Ю.Раҳмон самимий қабул учун миннатдорчилик билдириб, учрашув ўзаро ҳуқуқий муносабатларнинг янада ривожланиши ва мустақамланишида муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади.

Учрашувда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоясини таъминлаш, жиноятчиликка қарши курашиш ҳамда чегара ҳудудидидаги прокуратураларнинг ўзаро ҳамкорлиги масалаларида ҳуқуқий ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисида Битим имзоланди.

Битимни амалга ошириш бўйича аниқ чора-тадбирлар ҳақида келишувлар белгиланди.

ЎЗА

КОРПОРАТИВ БОШҚАРУВНИНГ
МУҲИМ ОМИЛЛАРИ

**Президентимиз Шавкат
Мирзиёев**

“Темурийлар даври ҳақиқатан ҳам илм-фан, маданият ва маорифнинг беҳад равнақ топишини таъминлаган Шарқ Уйғониш даври эди”, деган эди Биринчи Президентимиз Ислам Каримов.

Дарҳақиқат, тадқиқотчилар томонидан бу давр табиий ва ижтимоий фанлар, тасвирий санъатнинг гуркираб ривожланганлиги билан алоҳида тавсифланади. Кулай шарт-шароит ва кенг имкониятлар мавжудлиги сабабли тарих, мантик, фалсафа, фикр, тафсир, ҳикмат, адабиётшунослик, тилшунослик фанлари соҳасида ўз даврининг буюк мутафаккирлари камол топди. Алишер Навоий ҳам ўз даврининг, ўша ижтимоий-иқтисодий, сиёсий замин ва муносабатларнинг маҳсулидир. Бу ўринда академик М.Хайруллаевнинг “Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий бу маданий кўтаринкилик мўъжизадир”, деган эътирофини эслаш мақсадга мувофиқ.

Алишер Навоий миллий маънавиятимиз даҳоси сифатида “Насойим ул-муҳаббат”, “Маҷолис ун-нафос” каби тазкираларида, “Хамса”, “Лисон ут-тайр” достонлари сюжетларида ҳамда “Маҳбуб ул-қулуб”нинг “Танбех” қисмида илк Уйғониш даври маданияти ва темурийлар Ренессанси мутафаккирларининг номларини алоҳида фикра, зикр, боб, фаслларда юксак ҳурмат, фахр билан тилга олган, қимматли тарихий маълумотлар берган, поэтик лаҳзалар, чиғилар ижод қилган, уларнинг асарларидан илмий, назарий ва ижодий мақсадларда баҳра олганлигини эътиром билан қайд этган. Улуғ шоир томонидан кескин ҳурмат билан зикр этилган темурийлар Ренессанси асосчиси Амир Темур ва шу Ренессанс даври мутафаккири, тарихчи олим, шайх Шарафиддин Али Яздий ҳақидаги барча тарихий, илмий, бадиий лаҳзалар ўрганилган.

Илк уйғониш даври маданияти мутафаккирларидан бири, “Саҳиҳ” йўналишининг асосчиси, ислом оламида энг етувч ва машҳур муҳаддис, фақиҳ, улуг ватандошимиз Абу Абдуллох Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий (810–870 йиллар)дир. Имом Бухорий нафақат ўзбек халқининг, балки бутун мусулмон оламининг ҳам фақиҳи ҳисобланган. Илк уйғониш даврида ҳадис илмида буюк юксалиш бўлган. “Кутуби ситта” – олти энг машҳур китоби бўлган имомлар, яъни олти энг улуг муҳаддис ана шу олтин даврда яшаб камол топди. Имом Бухорий ўз даври илмларини, айниқса, диний илмларни ҳар томонлама ўрганган. У ўн ёшгача Қуръонни ёд олиб, минглаб ҳадисларни барча далили билан хотираларида сақлаб юрган. Илмларини чуқурлаштириш ниятида юртма-юрт кезган. Ҳижозни Шарифда қирқ йилдан ошқ яшаб, Шовш, Басра, Қўфа, Бағдод, Хирот, Нишопур, Махшад, Рай, Жиболу, Хуросон, Қоҳира, Фараб, Макка ва Мадина каби кўплаб шаҳарларда бўлиб, у ердаги аллома шайхлардан, олимлардан, таниқли муҳаддислардан ҳадис ёзиб олган. “Ал-Ҷомеъ ас-Саҳиҳ” ва “Ал-Адаб Ал-Муфрэд” каби машҳур ҳадис китобларини ёзиб тамомлаган. Бу ҳақда ўзлари бундай деб айтганлар: “Мен бир минг саксон нафар уламодан ҳадис эшитдим. Уларнинг ҳаммалари “Имон – сўз ва амалдан иборатдир”, деган эътиқоддаги кишилар эдилар”, деб ёзади. Қувваи ҳофиза ва хотираларининг ақл бовар қилмас даражада қучилиши жиҳатидан у кишига ўз даврида ҳеч ким тенг келолмаган. 600 минг ҳадисни ёддан билган. Ана шу жиҳатдан Имом Бухорийни Оллоҳнинг ердаги мўъжизаларидан бири, деб атаганлар.

Айни замонда ўзлари ҳам кўплаб шоғирдлар тайёрлаганлар. “Сунан” йўналишининг асосчиси, машҳур муҳаддис Имом Термизийнинг ҳам устозидир. Имом Бухорий “Амирул мўминин” (Ҳадис илмида мўминларнинг амира), “Шайхул ислом” (Мусулмонлар устози), “Имомуд дунё” (Дунёдаги барча мўмин ва мусулмонлар имоми) деган шарафли номларга сазовор бўлган алломадир.

Энг буюк сайёҳ дея эътироф этилган араб сайёҳи Ибн Баттута ўзининг машҳур “Саёҳатнома” асарида Имом Бухорий ва “Саҳиҳи Бухорий” ҳақида ғоят қимматли тарихий маълумотларни ёзиб қолдирган. Яъни биринчи маълумот Бухоро шаҳри тўғрисидаги “...Бухоро шаҳрига етиб келдик. Бухоро – муҳаддислар имо-

ми Абу Абдуллох Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий ватандир”, деган қисқа хабаридир. Иккинчи маълумот биринчи маълумотга нисбатан тўлиқроқ бўлса ҳам, Самарқанд шаҳри ўрнига Бухоро шаҳри деб шахар номлари Ибн Баттута томонидан хато берилган, аммо муҳими бу эмас, муҳим жиҳати буюк сайёҳнинг “Бухорода “ас-Саҳиҳ”ни тузган аллома имом, мусулмонлар шайхи Абу Абдуллох ал-Бухорий қабрини зиёрат қилдим. Аллоҳ уни раҳмат қилсин. Ал-Бухорий қабрига қуйидаги ёзув битилган: “Бу фалон-фалон китобларнинг муаллифи Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорийнинг қабридир”, деб ёзган тарихий битигидир.

Кўплаб ишончли манба ва луғатларда ҳадис ва муҳаддис атамаларига қуйидагича таъриф берилади: “Ҳадис – сўзлашув ва хабар бериш маъносидан келган нақл (баён ва ифода)нинг номидир. Кейин эса пайғамбар Муҳаммад с.а.в.нинг сўзлари ёки феъллари ёхуд бирор масаладаги тўхтамлари ҳадис дейилган. Ҳадислар икки қисмдан – санад ва матндан ташкил топади. Ҳадис илми билан шуғулланган зотлар муҳаддис номи билан аталганлар. Муҳаддис – ҳадисларнинг санадларини, иллатларини, ровийларнинг аҳволини билган, имкони борида ҳадис ёдлаган, “Кутуби

9 февраль – Алишер Навоий таваллуд топган кун

АЛИШЕР НАВОИЙ ВА ИМОМ БУХОРИЙ

ситта” (олти машҳур ҳадис китоби)ни, Аҳмад ибн Хан-балнинг “Муснад”ини, Байҳақийнинг “Сунан”ини, Табаронийнинг “Мўъжам”ини тинглаган (сабоқ олган) ва буларга ҳадис жузъларидан минг жузъгача қўша олган кишидир”.

Алишер Навоий “Насойим ул-муҳаббат”да муҳаддисларнинг бутун хайрли фаолиятини очиб берувчи “Муҳаддислар – суннат қўриқчиларидир” деган ҳикматни келтирса, “Арбаъин”нинг “Сабаби таълифи манзума” фаслида бу дунёда ким ҳадисларга итлоат этиб, бўйсуниб, амал қилиб яшаса, эртанги кун, яъни у дунёда унга муҳаддислар воситачи, ҳимоячи бўлади, деган пурҳикмат фикрларини шундай бадиий талқин қилган:

*Бу кун ўлса ҳадисларга мутиъ,
Тонгла бўлғай муҳаддис анга шафиъ.*

Алишер Навоий Имом Бухорийнинг шарафли исми ва шоҳ асари “Саҳиҳи Бухорий” номи билан машҳур бўлган “Ал-Ҷомеъ ас-Саҳиҳ” китобининг номини “Насойим ул-муҳаббат” тазкирасида берилган фикрада тилга олган. Чунончи:

*“Озодон қарясидиндурки, Хиротга муттасилдур.
Улмуи зоҳирий ва ботиний била олим эрди.*

Имом Аҳмад Ханбал р.а. шоғирдидур. Ва Бухорий ўз “Саҳиҳ”ида андин ҳадис ривоят қилибдур. Авоилда кўп моли бор эмиш. Барчасин ҳадис талабиди ва ҳаж ва ғазода сарф қилибдур”...

Алишер Навоийнинг тазкирада Имом Бухорий тўғрисидаги қисқа ва аниқ маълумоти бу – “Ва Бухорий ўз “Саҳиҳ”ида андин ҳадис ривоят қилибдур”, деган мўътабар шарҳидир. Тазкирада Имом Бухорий ҳақида алоҳида фикра берилмаган. Аммо бу изоҳ ҳам бизга ўз даври илмларини, хусусан, фикҳни, ислом ҳуқуқининг Қуръон ва ҳадис каби асосларини ҳар томонлама ўрганган Алишер Навоий улуг муҳаддиснинг ҳаёти ва фаолиятини, йигирмадан ортик асарларидан иборат ниҳоятда бой ва қимматли илмий меросини яхши билганидан хабардор қилади.

Алишер Навоийнинг бу маълумотларига ҳамоҳанг қисқа ва аниқ маълумоти Бобур ўзининг “Бобурнома” асарининг Самарқанд тасвирида ўқийми: “Яна соҳибни “Саҳиҳи Бухорий” Хожа Исмоил Хартанак ҳам Мовароуннахрдиндур”... деб битган. Аммо Бобур “Саҳиҳи Бухорий”га нисбатан “Ҳидоя”ни яхши билган, ўзлаштирган шекилли, қиёсий характерда фикҳ фанида мўътабар китоб деб “Ҳидоя”ни таъкидлаб кўрсатади: “...яна соҳибни “Ҳидоя”ким, Имом Абу Ханифа мазҳабида “Ҳидоя”дин мўътабарроқ китоби фикҳ кам

бўлғай, Фарғонанинг Марғинон отлиқ вилоятидидур, ул ҳам доҳили Мовароуннахрдур”.

Бобур мазкур маълумотида ўзига хос тарзда Имом Бухорий вафот этган, дафн этилган Самарқанд шаҳри яқинидаги Хартанак қишлоғининг номини ҳам кўрсатган. Қўринадик, Алишер Навоий ва Бобур Имом Бухорийнинг “Ал-Ҷомеъ ас-саҳиҳ” шоҳ асарини илмий услубда, илмий тилда эмас, балки халқ ўртасида “Саҳиҳ”, “Саҳиҳи Бухорий” номи билан машҳур бўлган халқона номда ёдга олган.

Маълумки, Қуръон ва Ҳадис фикҳнинг асосий асосларидандир ва шаръий далил, яъни рамзий маънода икки ишончли гувоҳ ҳамдир. Чунончи, “Насойим ул-муҳаббат”нинг шайх Абу Сулаймон Дороний зикрида шайх тилидан худди шундай рамзий гувоҳ маъносидида қўлланган: “Ва ҳам Абу Сулаймон дебдурки, қўпинча ҳақиқат (кашфу асрор) қалбимда қирқ кунлаб улоқиб юради. Уларни фақат икки гувоҳ: оят ва ҳадис асосидагина қалбимдан жой олишга рухсат бераман”.

Ҳадисдаги амалий ҳуқмлардан бўлиши муомалага тааллуқли ҳукм, яъни инсоннинг бошқалар билан бўладиган олд-сотдиси ҳақидаги қўзатишларини Алишер Навоий Имом Бухорийнинг “Саҳиҳи Бухорий” китобида берилган “Оллоҳ байъни ҳалол қилган” деган ҳадис мазмунини ўз ғазалларидан бирида далил сифатида ифодалагани, ўзи ҳам катта сармоядор сифатида тижорат ишларида мазкур ҳадисга амал қилиб иш юритганини кўрсатади. Фикримизнинг исботи учун шоир ғазалларидан бирида маҳорат билан қўллаган аҳли байъ – аҳл (эга, соҳиб, тегишли) ва байъ (савдо, сотиш, олди-сотди, савдолашиш) сўзларидан ясалган ва даллол маъносини билдирган изофали бирикмага эътибор қилсак. Мазкур ҳадис халқ ҳаётига ниҳоятда чуқур сингиб кетган ва одат тусига кирган. Халқ орасида қадимдан ҳозиргача мавжуд бўлган одатлардан бири бўлиши – олди-сот-ти жараёнида аҳли байъ – даллол томонидан сотувчи билан харидор қўлини бир-бирига тутқазиб, уч марта “бор-барак” деб, савдодаги ўзаро оғзаки шартнома-ни амалга ошириш ва савдо устида олдиндан берилган тангаи байъона ёки байъбоши, байъ пулини ҳам олишдир.

“Саҳиҳи Бухорий”да жамланган ҳадисларни ҳамда халқнинг бундай урф-одатларини яхши билган Алишер Навоий юқорида зикр қилган ҳадис мазмунини ва мазкур одатни “Чун илик бермаски, ўпсам ул ситамкор илгини” деб бошланувчи 7 байтли “илгини” радибли ғазалида маҳорат билан қўллаган ва лирик кечинмаларига ишончли, ҳаётий далил сифатида келтирган. Чунончи:

*Жон сотармен хоки пойнинг, нединким, аҳли байъ
Туттурурлар сотқучи бирла харидор илгини.*

Алишер Навоий ўзининг “Қирқ сўз борча шубҳадин солим” дея яратган “Арбаъин” асарида ҳам Имом Бухорийнинг “Саҳиҳи Бухорий”, “Ал-адаб ал-муфрэд” каби ҳадис китобларидан тасвирланганини, ҳадислардан маҳорат билан фойдаланган нукталарини билишимиз мумкин. Ҳатто мазкур асарида ҳадис, саҳиҳ ҳадисга шеърй усулда илмий таъриф ҳам берган:

Ҳамд анҗаким, каломи хайрмош.

Килди элга расулидин ирсол.

Ул Расулеки, ҳам каломи фасиҳ,

Элга теғурди, ҳам ҳадиси саҳиҳ.

Алишер Навоий тазкирада жаҳондаги олти нафар энг машҳур муҳаддислардан “саҳиҳ” йўналиши асосчиси Имом Бухорийдан ташқари яна кўплаб муҳаддисларни ва уларнинг ҳадис илмига қўшган хизматларини у ёки бу даражада ёдга олган. Ҳақим Термизий алоҳида фикрада қайд этган.

Кузатишлардан маълум бўладики, Алишер Навоий ҳадис илми ва машҳур муҳаддислар тартиб берган ҳадис тўпламларидан яхши хабардор бўлган, ўзининг бадиий мақсади ифодаси ва фикрлари тасдиғи учун асарларида ҳадислардан кўп фойдаланган. Бу борада у ҳадисларни гоҳ тўлиқ берса, гоҳ бир қисмини келтириб, гоҳ эса мазмунига ишора қилиб кетади. Бинобарин, шоирнинг ўз иходида ҳадисларга мурожаат қилиш усуллари ҳам алоҳида тадқиқот мавзуси бўла олади.

**Буробия РАЖАБОВА,
ЎзФА Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори
институти катта илмий ходими,
филология фанлари номзоди**

КЕКСЛАР ҲАЙИТИ — ТАРБИЯ КАЛИТИ

**Қизлар ҳаё-ибоси, латофати, ширин лутфи,
юксак одоб-ахлоқи билан эъозга лойиқдир.**

Қизларимиздаги бу фазилатларнинг шаклланишида оилада ота-она, мактабгача таълим муассасаси, мактаб, ўқув юрларида эса устоз ва мураббийларнинг ўрни бекиёс. Уларни оила, ҳаётга тайёрлашда ҳам кўп йиллик ҳаёт тажрибасига эга, турмушнинг аччиқ-чучуғини тотган, кекса нуруйларни, кайвони оналаримизнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Айниқса, “Нуруний” жамғармаси Республика бошқаруви ҳузурида ташкил этилган “Фаол фахрий аёллар ва ёшлар гуруҳи” аъзоларидан тузилган тарғиботчи нуруйлар жойларда аҳоли, айниқса, ёшлар билан учрашиб, улар ўртасида жонотқилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, қизларни эрта турмушга бермаслик, соғлом турмуш тарзи юритиш, маънавий муҳит барқарорлигини мустаҳкамлаш борасида эътиборга лойиқ ишларни олиб боришмоқда.

Бу гуруҳнинг навбатдаги учрашуви шаҳримизнинг Олмазор туманида энгил сановат касб-ҳунар коллежиди бўлиб ўтди. Раёно Исмоилова раҳбарлик қиладиган бу ўқув даргоҳида 596 талаба қизлар тикув

ва тикув-трикотаж маҳсулотларини ишлаб чиқариш техник-технология ҳамда кенг ассортиментдаги кийимлар конструктори йўналишлари бўйича таълим оладилар.

Тадбирда туман “Нуруний” жамоатчилик кенгаши вакиллари, “Катта Себзор” маҳалласи фаоллари иштирок этди. Унда сўзга чиққан шарқшунос олима Муборақ Юнусқўжаева, шоира Ақида Азизовалар кўнрауларини ҳаётида энг муҳим нарсалар – уларнинг ахлоқ-одоби, маънавияти, урф-адоби, эвоқланиши, нуқад диди, муомаласи, маънавияти эканлиги ҳақида ўз фикрларини билдирдилар.

Китоб инсон ҳаётининг энг муҳим омил бўлиб, у оилада, фарзанд тарбиясида ҳам жуда асослиги ҳақида алоҳида тўхталдилар. Шоира Ақида Азизованинг қизларга аталган шеърлари иштирокчиларга жуда манзур бўлди. Либослар намойиши тадбирига янада жозиба бағишлади. Тадбир сўнгидида санъаткорлар томонидан ижро этилган куй-қўшиқлар даврага янада кўтаринкилик бағишлади.

**Гулчехра КАРИМОВА,
мехнат фахрийси**

БАНКОМАТЛАРГА ТУРНАҚАТОР НАВБАТЛАР

Бугунги кунда мамлакатимизда барча соҳалар қатори банк-молия тизимида ҳам қатор янгилар жорий қилинмоқда. Улардан бири пластик картадаги пулни нақдга айлантириш мақсадида пойтахтимиздаги бир неча бозорга банкوماتларнинг ўрнатилгани бўлди.

Пойтахтимиздаги “Қўйлик деҳқон бозори”да ҳам ана шундай банкوماتлар ўрнатилганини эшитиб, у ерга йўл олдим. Тушга яқин бозорга етиб бордим. Одам кўпчилигидан банкوماتга етиш туғул уни қўриш имкони ҳам йўқ эди. Одамлар қорғоғи исмларини ёзиб, рўйхат қилишмоқда. 383-бўлиб ёзилдим. Хар замонда бозор айланиб келаман, одамларнинг суҳбатига қулоқ соламан. Бири “Бу ерда 200 минг сўмгача ечишти, наригисиди 300 минггача. Шунинг учун иккаласига ҳам навбатга ёзилдим, қайси бирида навбатим тезроқ келса шундан ечанам”, деса, бошқаси “Шу банкومات қўрурдан кўпроқ ўрнатса нима қиларкин, шунча оворасарчилик бўлмасди”, дея норози оҳангда гудурланади.

Шу пайт бир аёл жаҳл билан гап қотди: “Кечагина ҳаммамиз пластик картадаги пулларни 15-20 фоиз эъвозига бўлса ҳам нақд қилиб олишга рози эдик-ку. Ёки тадбиркорлардан илтимос қилиб нақд қилмасмидик? Энди ҳам норозимизми? Тўғри, тизимда ҳали баъзи камчиликлар йўқ эмас. Бироқ, улар кўз ўнгингизда бартараф этиб боришмоқда-ку”.

Ҳамма жим қолди.

Кун кечга яқинлашганда навбатга турганларнинг исми ёзилган қорғоғида ҳам жой қолмади, сафимиз ҳам 600 га яқинлашди қолди. Одамларнинг қўлларига қарасангиз деярли ҳаммасида 2-3, ҳатто 4-5 тагача пластик карта. Ҳеч бири 300 минг сўмгача ечиш мумкин деганидан 300 минг, 200 минггача дейилганидан 200 минг сўмдан кам

ечай демайди. Орада маъсул ходимлар банкوماتга пул солиб ҳам кетишди.

Қараб туриб уйга толасан киши. Одамлар (айниқса, аёллар) уруш даври киноларида нонга навбат талашгандек ўзини уради. Навбат талашиб бўлган жанжалларнинг қў охири йўқ.

Шу ўринда бир савол: бу каби тартибсиз ҳолатлар бизга ярашадими, одамлар 200-300 минг сўм пулни тезроқ нақд қилиш учун бир-бирининг ёқасини йиртса? Биздаги маданият, тартиб-интизом қанчалик кетди? Пул ҳаммага етади-ку, бунинг устига пул бир кун тарқатилмапти.

Вазиятни узоқ вақт қўзатиб шунга амин бўлдимки, хар ким қўлиг эҳтиёжи даражасида пул ечса, фақат ўзининг пластик картасини пул қилса (ўйлақиз, келинларнинг пластикини ҳам йиғиб келмасди) шу каби халқимиз маънавиятига ярашмайди-дир тартибсиз ҳолатлар юз бермасди назаримда.

Биламизки, ривожланган давлатлар аҳолиси пулларини нақд қўришга эмас, карталарда сақлашга афзал билишади. Бу йўлни улар ортиқча муаммо ва хавфлардан ҳоли деб билишади. Юртимизда нақд пулсиз ҳисоб-китоб тизими жорий қилинган. Ҳозир исталган савдо, хизмат кўрсатиш нукталарида терминаллар ишлаб турибди.

Мазкур мақолани туғатишдан аввал “Қўйлик деҳқон бозори”га ана йўлим тушди. Банкومات ёнида ҳолат ҳамон ўша-ўша. Одамлар қўлларига 2-3 тадан пластик тутганча бир-бирига ёвқараш қилишмоқда...

Инобат АҲАТОВА

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ТИЗИМИДА ЖОРИЙ ЙИЛДА ҚАНДАЙ ЎЗГАРИШЛАР БЎЛАДИ?

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти Шавкат Мирзиёев 2017
йил 12 декабрь куни мамлакатимиз
тиббий соҳасидаги долзарб
масалалар муҳокамасига
бағишланган йиғилишида “Аҳоли
саломатлигини муҳофаза қилишни
янада яхшилаш, халқимизни тиббиёт
тизими фаолиятидан рози қилиш –
барчамизнинг энг муҳим
вазифамиздир”, дея таъкидлаган эди.**

Жорий йилда тиббиёт соҳасида амалга ошириладиган ишлар айти мақсадларга хизмат қилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги маълумотларига кўра, жорий йилда вазирлик тизимидаги 310 тиббиёт иншоотида қурилиш, реконструкция, капитал таъмирлаш ва уларни жиҳозлаш учун 803,6 миллиард сўм маблағ ажратилиши режалаштирилган.

Мамлакатимизда шифохоналарнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, соҳага янги технологияларни татбиқ этиш борасидаги лойиҳалар доирасида ўтган 2017 йили Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидаги 181 даволаш-профилактика муассасасида 552,6 миллиард сўмлик қурилиш-таъмирлаш ишлари амалга оширилган эди.

Жорий йилда бу соҳадаги ишлар қўлини янада кенгайтириш кўтилмоқда. Шунингдек, соҳани малакали кадрлар билан таъминлашга ҳам устувор вазифалардан бири сифатида қаралмоқда.

Шу мақсадда Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда худудлар, туманлар ва муассасалар бўйича тиббиёт кадрларига бўлган эҳтиёж ўрганиб чиқилди.

Бу таҳлил натижалари олис худудларда малакали кадрларга бўлган эҳтиёж юқорилигини кўрсатди. Шунингдек, соҳадаги бошқа камчилик ва муаммолар ҳам ўрганилди. Тиббиёт муассасаларини малакали кадрлар билан тўлдирishi мақсадида тиббиёт олий таълим муассасалари битирувчилари худудларга мақсадли йўналтирилди.

Жорий йилнинг январь ойида тиббиёт олий таълим муассасаларининг 7-босқич бакалаврият битирувчилари муддатидан олдин якуний давлат аттестациясидан ўтказилди. Улардан 1 минг 811 нафари умумий амалиёт шифокорли сифатида дафти йўлланма олди. Бунинг натижасида Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Бухоро, Самарқанд, Хоразм вилоятлари ва Тошкент шаҳарида умумий амалиёт шифокорларига бўлган эҳтиёж тўлиқ қопланди.

Бундан ташқари, 926 нафар 2-босқич клиник ординатура битирувчиларини тор соҳа мутахассиси сифатида ишга жойлаштириш ишлари олиб боришмоқда. Бу йил тиббиёт олий ўқув юрларида бакалаврият босқичининг 6-курсиди тахсил олаётган талабалар ҳам ўқишни якунлагач, ишга йўл олади.

Жорий йилдан бошлаб пенсия ёшидаги шифокорлар меҳнат фаолиятини давом эттирса, уларга ойлик маош ва пенсия тўлиқ миқдорда тўланади. Бу тиббий хизмат сифатини ошириш, аҳолига тўлиқ ва кенг хизмат қўратишни таъминлайди. Бу амалий саъй-ҳаракатлар натижасида жорий йилда умумий амалиёт шифокорлиги бўйича бўш ўринлар 82 фоиз, тор мутахассисликлар бўйича эса 55 фоиз қопланиши кўтилмоқда.

Юртимизда Ягона тиббиёт ахборот маркази ва “Ақли тиббиёт” тизимини жорий этиш ишлари бошлаб юборилди. Ишга Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш, Соғлиқни сақлаш, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирликлари ходимлариди иборат ишчи гуруҳлар жалб этилган.

Ягона марказ ва “Ақли тиббиёт” тизимининг жорий этилиши аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш учун қўшимча имкониятларни яратди. Улар йўлга қўйилиши билан касалликларни барвақт аниқлаш даражаси ошади ва касалликларнинг масофали профилактикаси жорий этилади.

Ягона тиббиёт ахборот маркази – бу беморларнинг амбулатория карталари ва касалликлар тарихи электрон маълумотлар базаси ҳисобланади. Барча тиббиёт муассасалари шифокорлари учун ахборотдан фойдаланиш имконияти яратилади. Бу даво чораларини тайинлаш учун бемор ҳақидаги тиббий маълумотларни дарҳол олиш ва фойдаланиш имкони беради. Бунда шифокор фақатгина беморнинг сўзларига таянмасдан, унга бошқа мутахассислар томонидан қўйилган ташхисларни қўриб, ҳулоса чиқаради.

“Ақли тиббиёт” шифокорга бемор ҳақида тўлиқ маълумот беришни тизимдир. Беморнинг танасига мустаҳкамланган махсус чип ёки браслетлар, у қаерда бўлишидан қатъий назар, саломатлиги, тана ҳарорати, артериал қон босими, қондаги қанд миқдори тўғрисидаги маълумотлар, электрокардиограмма ҳақидаги муҳим маълумотларни шифокорга юбориб туради. Бундай ахборот сурункали ва яширин кечувчи касалликларни аниқлаш, беморнинг саломатлиги ҳолатини мониторинг қилиш, профилактик даво чораларини тайинлаш учун қўл келади.

Ягона марказ ва “Ақли тиббиёт” тизимининг ишга туширилиши ташхис қўйишга қўмак берадиган замонавий компьютер ёрдамчи дастуруларини амалиётга жорий қилиш имкони беради.

Бу каби лойиҳаларнинг ҳаётга татбиқ этилиши беморларни даволашда ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш бўйича кенг имкониятларни очди. Бу борадаги ишлар босқичма-босқич, тизимли амалга оширилиши режалаштирилмоқда.

Со

Спорт янгиликлари

“ЛОКОМОТИВ” ТАРКИБИ
ЭЪЛОН ҚИЛДИ

Ўзбекистон чемпиони — пойтахтнинг “Локомотив” жамоаси Осиё чемпионлар лигасининг 2018 йилги мавсумида “В” гуруҳида иштирок этади.

“Локомотив” китъамизнинг клублар миқёсидаги энг нуфузли мусобақаси учун 27 нафар футболчини рўйхатдан ўтказди. Уларнинг 23 нафари маҳаллий ўйинчилар, 4 нафари эса легионерлардир. “Темирйўлчилар” легионерлар лимитидан тўлиқ фойдаланди.

“Локомотив” таркиби билан танишинг: дарвозабонлар — Игнатий Нестеров, Мамур Икромов, Рустам Нартажиев,

Сарвар Каримов, ҳимоячилар — Исрол Тўхтажўаев, Салим Мустафоев, Олег Зотеев, Сергей Прохоров, Шухрат Мухаммадиев, Бобур Йўлдошев, Фаррух Иброҳимов, ярим ҳимоячилар — Садриддин Абдуллаев, Шерзод Каримов, Сардор Мирзаев, Икром Алибоев, Диёр Туропов, Санжар Шоаҳмедов, Сардор Рашидов, Нивалдо, Игор Йелич, Кахи Махарадзе, ҳужумчилар — Ма-

рат Бикмаев, Чо Сук Жаз, Идрис Бикмайкир, Азиз Амонов, Хусниддин Фофуров, Мурод Бобожонов.

Таъкидлаб ўтамоғимиз, 12 февраль куни “Локомотив” Осиё чемпионлар лигаси янги мавсумининг гуруҳ босқисида дастлабки тур ўйинини ўтказди. Жамоамизга БААнинг “Ал Ваҳда” клуби рақиблик қилади. Ўйин соат 16:00да старт олади.

Профессионал боксчимиз Равшанбек Умрзоқов ўзининг профессионал рингдаги иккинчи жангини Россиянинг Екатеринбург шаҳрида ўтказадиган бўлди.

РАҚИБ ТАЖРИБАЛИ БОКСЧИ

Ушбу жанг 8 раунд қилиб белгиланган. Мазкур жангда унга тажрибали мезбон боксчиси Рустам Нугаев рақиблик қилади. Бу боксчи профессионал рингда салкам 17 йилдан бери фаолият юритиб келмоқда. Шу вақтга қадар 38 та жанг ўтказиб, шулардан 29 тасини галаба, жумладан, 19 тасини нокаут билан яқунлаган бўлса, яна 8 мағлубият ва 1 дуранг қайд эт-

ган. У сўнгги марта ўтган йилнинг март ойида рингга чиқиб, колумбиялик Дайнер Берригога мағлуб бўлган.

Равшанбек Умрзоқов учун бу жанг фаолиятидаги иккинчиси бўлади. Биринчи тўқнашувда у россиялик Евгений Сметлов билан куч синашиб, рақибини техник нокаутга учратган эди.

Ботир ХҲҲАЕВ

ЁШЛАР – КЕЛАЖАК
БУНЁДКОРИ

Чилонзор тумани ҳокимлигида Ўзбекистон Ёшлар иттифоқининг негизи бўлган бошланғич ташкилотлар фаолияти самарадорлигини ошириш мақсадида “Ёшлар – келажак бунёдкори” мавзусида очик мулоқот бўлиб ўтди.

Очик мулоқотда Чилонзор туманида жойлашган 32 та умумтаълим мактаблари, 3 та академик лицей ва 11 та касб-хунар коллежлари, 4 та олий таълим муассасалари ҳамда 50 га яқин корхона ва ташкилотларда фаолият олиб бораётган Ёшлар етакчилари, умумтаълим мактабларининг “Камалак” ҳамда Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи сардорлари, ўрта махсус ўқув юрти етакчилар Кенгаши аъзолари, олий таълим муассасаларидаги факультет етакчилари иштирок этишди.

Тадбир давомида Ёшлар етакчилари таълим муассасаларидаги бошланғич ташкилот етакчилари учун ажратилган хона, моддий техник воситалар, ўқувчи-ёшлар билан ички тартибда ишлаш бора-сида юзага келаётган муаммолар билан муножират қилишди.

Мактаб, академик лицей ва касб-хунар коллежи сардор ва етакчилари таълим муассасаларида тизимли ишлаш самарадорлигини ошириш, сардор ва етакчилар, фаол ўқувчиларни Республика-мизнинг диққатга сазовор масканлари, тарихий шаҳарларимиз, муқаддас қадамжоларга саёҳатларини ташкил этиш, бошқа туман, шаҳар, вилоят сардор ва етакчилар Кенгаши билан ўзаро тажриба алмашиш тизимини жорий этиш каби савол ва тақлифлар билдиришди.

Корхона ва ташкилот етакчилари ишлаб чиқариш ва ундан ажралмаган ҳолда корхона ва ташкилотлардаги бошланғич ташкилот етакчиларининг билим ва малакасини оширишга қаратилган семинар-тренинглар, маҳорат дарсларини ташкил этиш борасидаги тақлиф ва мулоҳазалар билан ўртоқлашди.

Очик мулоқот якунида Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи Чилонзор туман Кенгаши томонидан ҳар ҳафтанинг чоршанба куни умумтаълим мактаб етакчилари, ҳафтанинг пайшанба куни ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун, жума куни олий таълим ва шанба куни корхона ва ташкилотларда меҳнат қилаётган Ёшлар етакчиларининг малака ошириш куни сифатида тизимли равишда ташкил этилаётгани таъкидланди. Малака ошириш кунларини таълим муассасаларида, корхона ва ташкилотлардаги бошланғич ташкилотларда ташкил этиш тақлифи билдирилди.

Шу билан бирга Чилонзор туманида ҳар ҳафтада таълим муассасаларидаги Ёшлар иттифоқи етакчилари иштирокида кенгайтирилган йиғилишларини ташкил қилиш бўйича қарор қабул қилинди. Тадбир сўнггида бир гуруҳ “Камалак” ва Ёшлар иттифоқи сардорларига кўрак нишонлари, барча таълим муассасалари, корхона ва ташкилот етакчиларига услубий қўлланмалар тақдим этилди.

Зиёда РАСУЛОВА

Жиноят ва жазо

ҚИНФИР ИШНИНГ ҚИЙИГИ...

Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар Миробод тумани судида босқинчилик, хавф остида қолдириш, жиноят ҳақида хабар бермаслик ёки уни яшириш билан боғлиқ жиноий иш кўриб чиқилди.

2017 йил 1 октябр кўни соат тахминан тунги 02:00 да С.К. “спиртли ичимлик истеъмол қилган ҳолатда, босқинчилик йўли билан ўзганинг мол-мулкни талон-тарож қилиш мақсадида Тошкент шаҳар, Миробод тумани, 8 март берк кўчасида жабрланувчи А.Г.нинг бош ва юз қисмларига зарба бериб, судланувчилар Д.Р., Ш.С. ва Б.Н.нинг мазкур жиноятнинг олдини олиш учун қилган ҳаракатларига қарамай, жабрланувчини ҳушсиз ҳолга келтиради. Шундан сўнг унинг чўнтағида бўлган 45000 сўм миқдоридagi пулни босқинчилик йўли билан қўлга киритиб, воқеа жойидан яширинади.

Орадан тахминан 20 дақиқалар ўтиб, Д.Р. ва Ш.С. воқеа жойига келиб, А.Г. ҳушсиз ётганидан фойдаланиб, унинг умумий нархи 2500000 сўм бўлган “иккита” уяли алоқа телефонини сим карта ва флешкаси билан бирга, яширин равишда талон-тарож қилиш йўли билан эгаллаб, воқеа жойидан яширинган.

Ўз навбатида, судланувчи Д.Р., Ш.С. ва Б.Н. мазкур жиноят ҳақида тегишли тартибда хабар бермай ёки жиноятни яшириб, жабрланувчи А.Г.нинг соғлиги ва ҳаётини хавф остида қолдириб, унга ёрдам бермай воқеа жойидан яширинган.

Суд мажлисида жиноят иши ҳужжатлари ўрганиб чиқилди, судланувчи, жабрланувчи гувоҳнинг кўрсатмалари эшитилди. Судланувчилар қилган жиноятга иқдор бўлиб, қилган ишидан қаттиқ пушаймонлиги-

ни билдирди; суддан энгиллик беришни сўради.

Шунингдек, судланувчилар Д.Р. ва Ш.С. яшайдиган маҳалладан фаоллар иштирок этиб, уларнинг адашганини, билиб-билмай жиноятга қўл ургани, уларни бу йўлдан қайтариш, қайта тарбиялаш мумкинлиги ва буни маҳалла фаоллари зиммасига олишини билдирди.

Суд ҳукми билан С.К. Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 164-моддаси 3-қисми “г” банди билан айбли деб топилиб, унга нисбатан озодликдан маҳрум қилиш, Д.Р., Ш.С. ва Б.Н.га Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди.

Б.АЙТМУРДОВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР / РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

“CHIRCHIQ TAXI” МЧЖга (ИНН 303810445) тегишли бўлган куйидаги лицензия варақалари йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Лицензия варақаси	Муддати	Давлат рақам белгиси
AT № 2090201	20.06.2018 й	01 K 679 MA
AT № 2025961	21.06.2018 й	10 K 146 CA
AT № 2025962	21.06.2018 й	10 3814 AA
AT № 2089676	03.10.2018 й	01 D 310 PA

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳузуридаги судлар фаолиятини таъминлаш департаментининг Тошкент вилоят ҳудудий бўлими томонидан метан газ ускунасини ўрнатиш, кодекслар тўплами, компьютер тўплами, сканер, принтер 3/1, стеллажларни харид қилиш ва компьютер тўпламларини таъмирлаш учун

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Манзил: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Миробод кўчаси, 19-уй. Телефон: 256-55-71.

“ТОШКЕНТ ОҚШОМИ” ва
“ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ”

Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 16.00 гача қабул қилинади. Маълумотлар учун телефон: 233-28-95. Факс: (371) 232-11-39. Манзилимиз: Матбуотчилар кўчаси, 32-уй, 2-қават, 225-хона.

“VIRAGE” МЧЖ таъсисчиларининг 2018 йил 31 январдаги 38-сонли баённомасига мувофиқ жамиятининг устав фонди 2 597 480 000,00 сўм миқдоридан 1 590 945 652,27 сўм миқдорида қайтарилиб, янги устав фондининг миқдори 1 006 534 347,73 сўмни ташкил этади.

Ариза ва муножиратлар куйидаги манзилда қабул қилинмоқда: Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур тумани, Кичик халқа йўли кўчаси, 2-уй.

Тошкент вилояти, Оққўрғон туманидаги 46-мактаб томонидан 1983 йилда Амрахов Хусеин Ахмедовичга берилган №004689 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси “Хунарманд” уюшмасига 2015 йил 1 июнда берилган № 265п-сонли нодавлат нотижорат ташкилотининг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЮРТИМИЗ ТАБИАТИНИ
АСРАЙМИЗ

Ўзбекистон Экологик ҳаракати Тошкент шаҳар ҳудудий бўлинмаси Тошкент архитектура-қурилиш институти билан ҳамкорликда “Юртимиз табиатини асраймиз” мавзусида давра суҳбати ўтказди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Экоҳаракат депутатлари гуруҳи аъзолари, “Ёшлар қаноти” фаоллари, Тошкент архитектура-қурилиш институти ўқитувчи ва талабалари қатнашди.

Мамлакатимизда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва аҳоли саломатлигини ҳимоялаш, фуқаролик жамияти институтлари, жамоат ташкилотлари ва давлат органлари ўртасидаги ижтимоий шерикчиликни янада кенгайтиришга жиддий эътибор қаратиш лозимлиги таъкидланди. Ўзбекистон Республикасининг “Экологик назорат тўғрисида”ги қонунида экологик назоратни амалга ошириш, атроф-муҳит ва аҳоли саломатлиги мониторингини соҳасида нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг ўрни ва роли аниқ белгилаб берилган.

Тадбирда Ўзбекистон Республикасининг “Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида”ги қонуни мазмун-моҳияти ҳақида маълумот берилди. Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида биринчи ўқишда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасининг “Ўрмон тўғрисида”ги қонунига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни юзасидан фикр алмашилди. Қонуннинг мақсади ўрмонларни муҳофаза қилиш, қўриқлаш, қўлай-тириш, қайта тиклаш, маҳсулдорлигини ошириш ҳамда ундан оқилона ва тежамли фойдаланиш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборатдир.

Давра суҳбатидида мамлакатимизнинг барқарор ривожланиши, фуқароларнинг маънан бой ва соғлом ҳаётини таъминлашда экотизимларни сақлаш, атроф-муҳит мусоффолигини таъминлаш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш ва уларни қайта тиклаш, мавжуд экологик муаммоларни ҳал этишга жамоатчиликни кенг жалб қилиш муҳим аҳамият касб этиши қайд этилди. Экологик назорат соҳасида давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтларининг ўзаро ҳамкорлиги, атроф-муҳит соҳасидаги қонунлар талабларининг бажарилиши юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Г.САТТОРОВА

РАНГЛАРДА
ИФОДАЛАНГАН
ТУЙҒУЛАР

Ўзбекистон Бадий академияси Камолитдин Беҳзод номидаги Шарқ миниатюра санъати музейида расом Комил Омоновнинг Алишер Навоий, Заҳириддин Мухаммад Бобур ҳамда Камолитдин Беҳзод таваллудига бағишланган “Эҳтиром” номли кўргазмаси очилди.

Мўйқалам соҳибининг кўргазмага қўйилган “Жангилар”, “Донишманд бола”, “Буюк ипак йўли”, “Отлар жанги”, “Шаҳзоданинг ўйла-ри”, “Қоинотга муҳаббат” ҳамда “Хусайн Алишер билан шатранж ўйнамоқда” каби 30 дан ортқ асари чуқур фалсафий мазмунга бойлиги ва нозик услубда ишланганлиги билан санъат ихлосмандларида катта таассурот қолдирди.

– Комил Омонов анъанавий услубларни ўрганиш билан бирга шунга уйғунлашган ҳолда ўз услубини яратиш йўлида ҳам тинимсиз изланмоқда, – дейди расом Камолитдин Мирзаев. – Асарларида тарихий образларга кўп эътибор қаратади. Чизгиларда ўз туйғуларини жўшқинлик билан акс эттиради. Сўжетларни нозик услубда ифодалаб, унинг ғоясини усталик билан кўрсатиб беради.

Г.БОБОЕВА,
ЎЗА мухбири

совуқ, кундузи — 7-9 даража ишқ бўлади. Ўзгирометнинг мониторинг хизмати маълумотига кўра, 9 февралда Тошкент шаҳрининг об-ҳаво шароити ишқар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратди, ифлосланиш даражаси паст бўлади.

Тошкент Оқшом

Манзилимиз: 100029, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар: (0-371) 233-28-95. Факс: (0-371) 233-29-55

2007 йил 19 январда Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почта»га — 233-74-05 телефонига муножират қилишингиз мумкин. Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР
ҲОКИМИЛИГИ

Бизнинг электрон манзил: gazeta-vto@mail.uz

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи — 563

Буюртма Г- 235

Ҳажми — 2 Босма табоқ, офсет усулида босилади. 10877 нусхада босилди. Қўғоғ бичими А-2

Нашр учун масъул О. Ҳазратов

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй

Бош муҳаррир Акмал АҚРОМОВ

Топшириш вақти: 13.00 Босишга топширилди: 15.00